

Odpovědnost za škodu a nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným rozhodnutím a nesprávným úředním postupem se zaměřením na obsah institutu nemajetkové újmy

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá tématem odpovědnosti státu za škodu a nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným rozhodnutím a nesprávným úředním postupem, a to se zaměřením na institut nemajetkové újmy. Cílem této práce bylo zhodnotit současnou právní úpravu na základě uceleného výkladu daného tématu, vystihnout její slabiny a navrhnout případná řešení *de lege ferenda*.

První část práce je věnována obecnému představení zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) a krátkému historickému exkurzu pro poskytnutí potřebného historického kontextu k dané problematice.

Ve druhé části práce se věnuji výkladu pojmu nezákonné rozhodnutí a uvádím jeho příklad z praxe, především se zaměřením na případy nezákonného rozhodnutí v trestním řízení, neboť jsou nejčetnější a nejvýrazněji se při nich projevuje nemajetková újma kvůli tomu, jak negativně nezákonné trestní stíhání, vazba či omezení osobní svobody působí na psychiku člověka skrze úporný pocit nejistoty, stres a jejich difamující povahu.

Třetí část této práce se zaměřuje na nesprávný úřední postup a zadostiučinění, které se za něj poskytuje. Pozornost je věnována Stanovisku občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 4. 2011, Cpjn 206/2010, které poskytuje českým soudům vodítko, jaká kritéria při přiznávání zadostiučinění za nesprávný úřední postup zvážit a blíže tato kritéria specifikuje, a to především ve světle judikatury Evropského soudu pro lidská práva.

Výklady týkající se institutu nemajetkové újmy jsou soustředěny ve čtvrté části této práce. Na tuto část navazuje popis procesních aspektů uplatňování nároku na přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, v jejichž světle, a ve světle následující části týkající se komparace se zahraniční úpravou odškodňování, je současná právní úprava odškodňování hodnocena. Úvahy *de lege ferenda*, podpořené statistickými údaji Ministerstva spravedlnosti, jsou rovněž soustředěny v závěru této práce.

Klíčová slova: [odpovědnost státu za škodu způsobenou výkonem veřejné moci; nemajetková újma; řízení ve věcech náhrady újmy způsobené nezákonným rozhodnutím a nesprávným úředním postupem]